

Lábánál éhes kutyák
marakodnak,
ormain tékozlók
kutakodnak.
Keresnek égi mannat,
vacsorát,
de nem lelnek
ajtóra, hívogató angyalra,
csupán a szent
krónikából kisöpört
metamorf szavakra.

BULKAI TAMÁS

LEHET-E EGY ÖZVEGYNEK BOLDOG KARÁCSONYT KÍVÁNNI?

A KSH szerinti státusom immár fél éve: özvegy. Nejem, Margit egy „jelenség” volt, határozott fellépéssel, tanácsadással, együttérző segítséssel, betegségei ellenére az egészségeseket meghazudtoló teljesítményekkel stb. Így hát nem meglepő, hogy sokakban komoly űrt hagyott maga után. Ebből kiindulva aztán néhányan nem tudnak velem mit kezdeni. Hogyan viszonyuljanak hozzám? Hogyan vigasztaljanak, segítsék továbblépésemet? Ezek most, a karácsonyi ünnepkör kapcsán „kötelező” ünnepi jókívánságok kapcsán pregnánsan előjönnek. *Nem is tudom, hogy kívánhatok-e boldog karácsonyt. Nehéz lesz neked nélküle ünnepelni. Hiányozni fog...* stb.

Kedveseim! A tavalyi karácsony a fájdalmas és sorozatos bajokkal, elhúzódó agonizálással hatványozottan rosszabb volt. Ezért eltávozásával nem a hiány, hanem a megszabadulás volt a fő érzelmi motívum. A helyzet az, hogy ismerkedésünk óta be volt kódolva, hogy az ő szavatossági ideje (valószínűleg) hamarabb lejár, mint az enyém. Többször el kellett játsznom a magamra maradás gondolatával. Ő is arra biztatott, hogy ennek bekövetkeztekor ne keseredjek meg, és keressék engem szerető új asszonyt. Erős egyéniség volt, de én nem tőle/rajta függtem. Felismeréseinket (következetes emberek lévén) átültettük a gyakorlatba is. Minden valamire való spiritualitás azt tanítja, hogy az „itt és most”-ban kell élni. Egy ideje már ezt próbáltuk gyakorolni, és ezt folytatom. Igyekszem a múlt időt valóban múlt időként kezelni (és nem nosztalgikusan memorizálni).

Testi-lelki karbantartásaim (külső segítséggel) megoldottak. Fürtörészve teríték meg magamnak, és a 70-es évek slágereivel vasalok. Reggel komolyzene, délután relax. Munkanapokon a környéken, hétvégén az erdőben sétálok. Szóval egy *normális felnőtt életét* élem, és várom, hogy így is viszonyuljanak hozzám. Nem kell csomagolni (feltételezett érzékenységre vigyázva), a természetes közvetlenség célravezetőbb. Humorizálva tudok segíteni másoknak.

A karácsonyozás nálunk már elég régóta „szikár”. Nincs egymás ajándékozása, nincs fenyő-kivágás, liturgikus mese. Van rászorulók támogatása és magunkban az isteni megszületésének szorgalmazása. (Erről szól a 15 éve papírra vetett *Karácsonyi felismerések* írásom – szívesen közreadom az ezt nem ismerőknek.)

Közkeletű tétel, hogy két fél-ember a házasságban alkot egy egészet. Közösségi barátainkkal ezt már nagyon régen korrigáltuk: két egész ember tud igazán egy új egységet létrehozni. Én most újra páratlan egész lettem. És ezért ne tessék elvitatni egy özvegy embertől se a **boldogság lehetőségét**. Különben is a boldogság nem cél, hanem következmény, és nem kívülről jön, hanem belülről fakad. Ebben pedig csak én magam tudnám magamat akadályozni. (Ezzel majd részletesebben a *Mi fán terem a boldogság?* írásomban foglalkozom.)

Sokan lelkendeztek, hogy lányunk néhány napra hazajön. Nos a 2. napon ágyának dőlt, s most én is elkezdtem tüneteket produkálni. Tehát újfent előjött, hogy lehet rugalmasan kezelni a helyzetet. Garantáltan egyedi ünnep lesz!

Tehát teljes természetességgel tessék szíves szép ünnepeket és boldog újévet kívánni. Annál is inkább, mert kívánni a még hiányzót is szabad.

2022 Karácsonyának küszöbén:

MIKLÓS TIBOR

TÜRELEM

„Egy perc türelem, tíz év béke.”

- Görög közmondás -

„A türelem keserű, de a gyümölcse édes.”

- Jen-Jacques Rousseau -

Szeretettel köszöntelek mindnyájatokat. Ahogy Laja említette, a türelemről szeretnék röviden beszélni. Kérlek, hallgassátok türelemmel...

Jó látni benneteket. Persze az is látszik, hogy az elmúlt kb. 40 év, amióta a közösséghez tartozom, nem múlt el nyomtalanul. Kiss Jozsó barátomtól hallottam, hogy nem minegy, hogy hogy fogjuk fel az idő előrehaladását – nem mindegy, hogy az idő telik vagy múlik. Ha úgy fogjuk fel, hogy múlik, akkor veszteségnek éljük meg és szomorkodunk miatta. De ha azt mondjuk, hogy telik az idő, akkor ebben benne van az eltelt idő hozadéka, hogy volt értelme, hogy van eredménye. És innen nézve máris sokkal szebb a kép.

Türelem... Hol is kezdődik ez a történet? Talán az Édenkertben, a bűnbeeséskor. Mi volt ott az ember ősbűne? Talán az, hogy olyan akart lenni, mint Isten? Dombi Feri bácsi tanítása szerint ez nemhogy bűn lenne, hanem egyenesen jézusi parancs! „Legyetek tökéletesek, mint Mennyei Atyátok!” Mivel Isten az

embert „saját képerre és hasonlatosságára” teremtette, a teremtés szándékával teljesen egyezik, hogy törekszünk a tökéletességre. Még akkor is, ha az anyagban való létezésben ez nem kézzelfogható, elérhető valóság, hanem a fejlődés irányát meghatározó törekvés. De akkor miért volt baj, hogy ettünk a tudás fájáról? Mi volt itt a bökkenő?

Az, hogy a tökéletességhez vezető verejtékes utat meg akartuk spórolni és mindössze egy alma megevése árán akartunk eljutni a tökéletesség állapotába... Igen, a türelmetlenség, a gyors eredmény hajszolása az ember ősbűne, ami a mai napig a zsigereinkben él. Ahogy a klasszikus ima mondja: „Adj Uram nekem végtelen türelmet, de most azonnal!” Gyors eredményt akarunk, de minél kisebb erőbefektetéssel, nem hagyva időt az út bejárására, az izmok megacélosodására, a növekedés egészséges folyamatára. Türelmetlenek vagyunk.

Ezzel szemben Isten végtelen türelemmel kíséri figyelemmel lelki fejlődésünket. Ha emberi tulajdonságokkal ruházzuk fel Öt, akkor úgy mondhatnánk, hogy már alig várja, hogy egy-egy lépést megtegyünk a fejlődés útján, de még csak véletlenül sem avatkozik bele. Nem kényszerít, nem taszít előre. Minden támogatást megad, de végtelen szeretetével és végtelen türelmével kivárja, amíg lezajlik bennünk az érési folyamat és hazatalálunk hozzá. Mint ahogy a jó földműves is tudja, hogy nem lehet a növény növekedését azzal segíteni, hogy erősen húzzuk. Akkor inkább elszakad. Meg kell adni a növekedés minden feltételét és türelmesen kivárni az eredményt. Isten ilyen gondossággal és türelemmel szeret bennünket.

Ha tehát meg akarunk felelni a jézusi parancsnak – „Legyetek tökéletesek, mint Mennyei Atyátok” –, akkor nekünk is türelmet kell tanulnunk.

Először is legyünk türelmesek önmagunkkal szemben. Persze ne úgy, hogy teljesen elhagyjuk magunkat és Pató Pál úrról veszünk példát... Az előbb említett jó földműves sem otthon fekszik egész nap. Hanem minden feltételt biztosít a növekedéshez, az érési folyamatokhoz, de türelmesen kivárja a szükséges időt. Nem esik kétségbe, ha a vetés utáni nap még nem szökkent szárba a termés. Önmagunkkal szemben is érdemes hasonlóképpen viselkedni. Fordítsunk időt, energiát lelki fejlődésünkre, de ne bántsuk magunkat irreális elvárásokkal. Örüljünk az apró előrelépéseknek is, vegyük észre magunkban is, ha a megfelelő irányba haladunk.

Aztán legyünk türelmesek embertársainkkal. Sokszor olyan jól látjuk kívülről, hogy a másiknak mi lenne jó és nem is értjük, hogy ő miért halad az ellenkező irányba. Mi jobban tudjuk és felhatalmazva érezzük magunkat, hogy akár erőszakkal is (ideértve a lelki nyomást is) jobb belátásra készítsük. Pedig ha tudnánk, hogy belülről mennyire másnak látszik ez a kép! Ha tudnánk a másik szemével látni, a másik szívével érezni... Érdemes Istenről példát vennünk, ha már rá akarunk hasonlítani. Adjuk meg a támogatást,

álljunk embertársunk mellett, fogjuk a kezét, de engedjük, hogy a saját tempójában haladjon az úton. Legyünk türelmesek.

És végül legyünk türelmesek Istennel is. Igazán megérdemli... Hányszor fordul meg a fejünkben valami ilyesmi: „Uram, tudom én, hogy Neked végtelen a bölcseséged és tudom, hogy lehetnek a világ történései mögött olyan okok, amik meghaladják az én felfogóképességemet. Na de Uram! Azért én tudnám ezt jobban csinálni. Én nem ilyen világot teremtenék, én nem így kormányoznám a teremtést. Én bizony rákényszeríteném az embereket, hogy szeressék egymást. És a farkasnak sem hagynám, hogy megegye a bárányt. Lehetne ezt jobban csinálni, és én tudom is, hogy hogyan...” Ha őszinték vagyunk magunkkal, beismerjük, hogy időnként vannak ilyen gondolataink. Aztán egy-egy elmélyült imában pedig felismerjük, hogy itt valami olyasminél vagyunk a részese, ami messze-messze meghaladja azt az összetettséget, amit még át tudnánk látni. Ahogy Reményik Sándor írja „A szőnyeg visszája” című versében:

„A világ Isten-szötte szőnyeg,
Mi csak visszáját látjuk itt,
És néha - legszebb perceinkben -
A színéből is - - valamit.”

Itt is ugyanaz a teendőnk. Messzemenőleg tegyük meg, ami rajtunk múlik és a többit nagy türelemmel bizzuk Istenre. Az eredményeket ne a learatott termésben, hanem az elvetett mag mennyiségében mérjük.

A türelemnek az adásunkban is egyre nagyobb szerepe van. (Persze nem úgy, hogy türelmesen megvárjuk, amíg a rászorulóknak még nagyobb szüksége lesz ránk!) Arra gondolok, hogy mi az, amit az ember ad? Régen a leghangsúlyosabb hiány az élelem hiánya volt. Nem véletlen, hogy az isteneknek / Istennek ajánlott áldozatokban is nagyon jellemző volt az ételáldozat – illetve az étel alapanyagát jelentő állatok, növények odaajándékozása. Később, amikor a pénz jelentősége megnőtt, akkor már akár áldozatként, akár a rászorulóknak segítségében is egyre nagyobb hangsúlyt kapott a pénzadomány. Mondják, hogy a mai világban (persze nem tagadva a többi szükség fennállását) a nyugati ember számára a legnagyobb érték az idő. Tehát amikor valakinek segítünk, vagy akár csak türelmesen végighallgatjuk, akkor a legértékesebbet, az időnket adjuk oda.

A türelem tehát alapvetően isteni tulajdonság és a szeretet kifejezésében jelentős szerepe van. Érdemes ápolni, fejleszteni magunkban. Köszönöm, Uram, hogy végtelen türelmeddel szeretgetsz magadhoz, ezáltal is példát adva a szeretetem növelésére.

Székesfehérvár, 2022. december 17.